

Vas Somali.

Z Madagaskarja.

P. Orinel, C. S. Sp.

Otok Madagaskar je v Evropi prav malo znan in njegovo zemljepisje skoro popolnoma neznano. Madagaskar! Ali je majhen, ali velik? Prav nič se ne ve. Ko so leta 1895. odposlali Francozi majhno ekspedicijo in ustanovili novo naselbino, se je pisalo nekaj malega po časopisih. Podmorski brzojavi — žal da premnogi! — so boječe matere poučili, kako se imenuje dežela in kraj, kjer je padel ta ali oni prostak, bodisi da ga je zadela sovražna krogla ali pa da je podlegel mrzlici. Od tistega časa je Madagaskar samo francoskim uradnikom znan.

Navidezno je otok podoben Korziki, toda površje Madagaskarja je večje kot Francosko in Belgija. Glavno mesto Tananarivo leži v sredini otoka, na zapadnem obrežju pa se razprostira Majunga, ki postane v kratkem času najvažnejše pristanišče za kupčijo.

V pristanišče imenovanega mesta se izteka lepa in velika reka Betsiboka. V duhu se hočemo pomekniti 120 kilometrov

više ter dospemo v Madirovalo. V tej vasi je 500 hiš in tukaj bi tudi bilo treba ustanoviti postojanko, vsaj eno če ne več; radi mnogih majhnih vasi, ki obdajajo Madirovalo, bo postala ta vas središče vsega delovanja.

Kdo pa prebiva na otoku? Nevednež bi rekel kratko: Malgaši. Pa vendar ni treba tri dni tukaj bivati in vsakdo bo opazil, da so plemena, ki spadajo pod splošno, skupno ime, različnejša nego prebivalci v Marseille in Bretonci ali pa Gasconjci in Flamci.

Nekdaj je bila ta dežela kraljestvo Sakalavas ter se je imenovala Boeni. Isto ljudstvo še dandanes tvori večino prebivalstva. Sakalavas-pleme ni afriško pleme ter je jako staro; ne čudil bi se zelo, če bi se dokazalo, da je Sakalavas-pleme sodelovalo pri zidanju Babilonskega stolpa.

V vseh vaseh dolinice Batsiboke stanuje razen zgoraj omenjenih še drugo ljudstvo: Hovas. Tako se imenujejo vsi izseljenci Imerine in drugih osrednjih krajin. Tudi to ljudstvo hoče biti jako staro, pa z največjo težavo se da njihovo izročilo zasledovati do tristo ali štiristo let nazaj. V resnici pa so samo mešanica iz raznih malajskih plemen; prepustim učenjakom, da razložijo njihovo rodopisje.

Tretje pleme, ki prebiva tukaj je: Makoas. Prvotno se je tako imenovalo neko drugo afriško pleme; sedaj pa živi med sužnji, katere so arabski pomorski roparji na obalah Mozambique odvažali na račun Hovas- in Sakalavas-plemena.

V starem kraljestvu Boeni še žive vsa tri plemena, in sicer po vsakovrstnem načinu: včasih v isti vasi, pa v ločenih taborih, včasih vsako pleme zase v vasi, včasih pa tudi zmešani.

V Madirovalu so se plemena zblížala, ne da bi se zmešala; toda skupno bivanje je vendar vplivalo na šege, jezik in navade. O tem manj ali več istorodnem ljudstvu bi Vam pripovedoval, milostljiva grofica.

Hovas Sakalavas in Makoas so prav pridno ljudstvo. Seveda imajo tudi mnogo nedostatkov, pa tudi zadosti dobrih lastnosti, tako da lahko misijonar z veseljem in upom oznanjuje sv. evangelij. S P. Rousselièrom sem bil cel mesec pri njih, in najino ondotno prebivanje naju je tako presenetilo, da se hočeva, — dokler se ne ustanovi definitivna postojanka — menjavati, da se ne izgubi majhna čreda brez pastirja. Ali ni hudiček takoj po najinem odhodu začel zmešnjav delati? Povsod, kjer stanujejo Hovas se še nahajajo sledovi protestantizma. Hčer prejšnjega pastora misli, da mora izročilo svojega očeta nadaljevati, ter je začela

Skupina iz Sakalavasa.

pridigovati. Pri protestantih so bile ženske v vseh časih in krajih zmeraj bolj goreče in — recimo prav kratko, bolj napete nego moški. Zakaj pa vendar?

P. Rousselièreu in meni se je posrečilo kakih 6080 pristavev pridobiti, ki redno obiskujejo službo božjo. Vsak večer so se zbrali, in nekega večera je napisal najspretnější pismo, ki so mu ga tovariši narekovali; v pismu tožijo, zakaj sva odšla. Takoj sem jim odgovoril, da naj en teden ostanejo zvesti, da potem že pridem, da jih vidim in navdušim. In zopet so mi pisali pismo, v katerem sem našel mnogo hvale in zaupanja in izporočili so mi, da so se 8. kimavca zbrali, pri kateri priliki se je sešlo več ljudi kot navadno in vse je hvalilo njihovo petje, mnogo lepše je bilo kot pri protestantih.

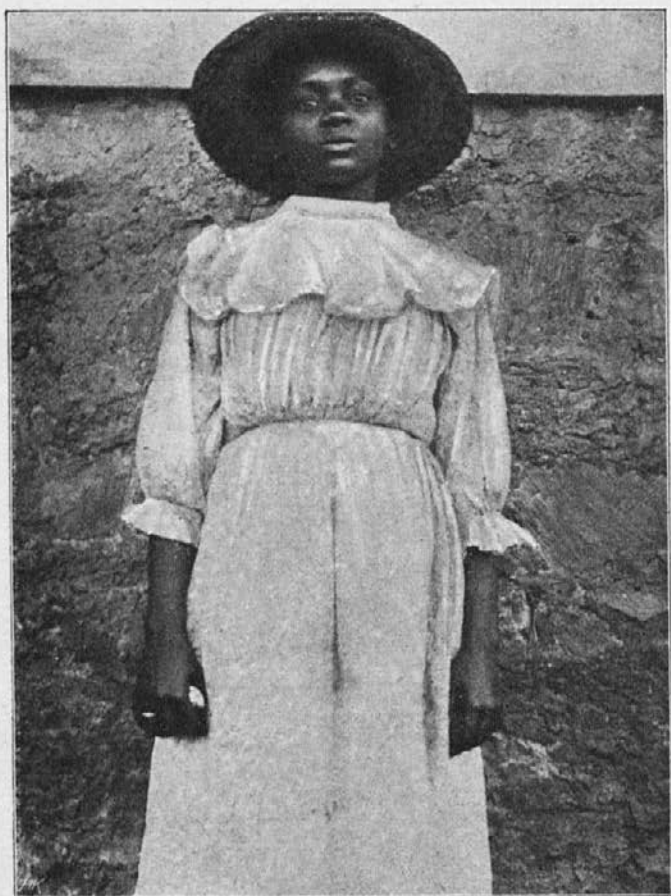
Tudi Malgaši so podvrženi splošnemu zakonu, po katerem imajo vsi novi narodi nekaj otroškega na sebi. Kar je novega, to se jim dopade, in vsa krasota naših ceremonij jih tako prevzame, da sami čutijo, koliko dobrega jim nudi naša vera. V Madirovalu mi je n. pr. rekla neka stara ženica: „Oče, ti nas učiš snage, mi drugi živimo v blatu...“

Obenem pa je tudi res, da je ljudstvo v Madirovalu najbolj pripravljeno sprejeti vero, kar jih stanuje v Boeni. Predvsem so ti prebivalci poljedelci, medtem ko so vasi, ki leže med Tananarivo in Majungo bolj na kupčevalno stran. Menda ni treba omenjati, kaj se tukaj prideluje: riž, predvsem in povsod riž, potem pa tudi maniok in patate in nekatere rastline, ki služijo kot začimba k rižu.

V Madirovalu se dvakrat na leto zaseje riž in tako se dve tretjini leta uporabita za koristno delo. Tudi napake teh ljudi v primeri z drugimi so jako malenkostne. Možijo se seveda, in akoravno ne smatrajo zveze za nerazvezljive, vendar ostaneta mož in žena zavaljo otrok in iz navade skupaj. Ločitve zakonov so redke in tudi v tem slučaju sem dosegel mnogokrat, da sta ostala skupaj, kajti malo premisleka je storilo zopet prejšnje razmerje dobro, celo jako dobro.

Otroci so navadno dobro vzgojeni, ali pa jako nadarjeni, in kolikorkrat sem bil v Madirovalu, sem se moral čuditi, kako dobrega srca so ti ljudje. Že zgodaj se navadijo na delo: drobljenje riža, vodo nositi, kuhati, to je njihovo navadno delo. Nekega večera okoli pete ure, ko je ravno prihajala gruča h krščanskemu nauku, zaslišim ropot pred svojimi vratmi, smeh in jok, tožbe in zaničevanje. Stopim na prosto in vidim, da je cela gruča dečkov in deklic stala vseprek krog razbitega vrča, na sredi pa deklica s solzami v očeh. Ko so me zagledali, je postala grozna tihota; samo ona

nesrečnica je klicala: „Moj oče, mi smo imeli samo tega.“ „Ne jokaj vendar, kaj pa stane tak vrč?“ — „Eno krono, moj oče.“ — „Tukaj imaš krono in hiti vam pripraviti sekafo (večerjo).“ Deset minut sem še komaj molil brevir, pa

Mlada Makva, učenka sester v Majungi (Madagaskar).

slišim svoje ime. Izprva nisem nič drugega videl kot novi vrč in za njim sem slišal lahek glas: „Moj oče, ali potrebuješ danes večer vode?“ „Ni mi je treba, mala.“ „Pa vendar, glej, kolikorkrat potrebuješ vode, pokliči me.“ Previdno zgrabi vrč ter odide. Njeno petje od studenca je bilo namenjeno njenemu dobrotniku.

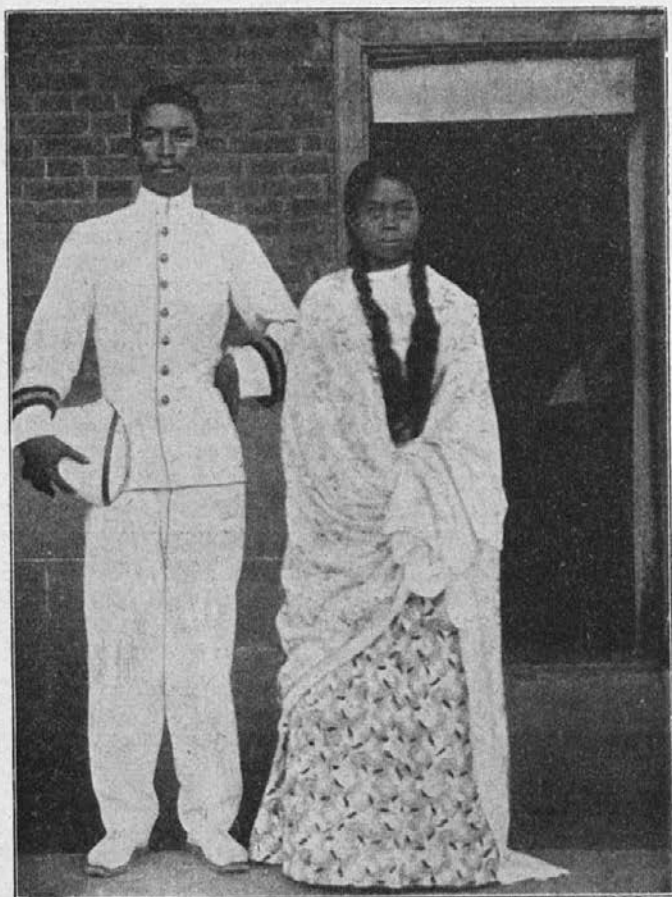
Naše delovanje je omejeno vsled postav, ki jih je izdala brezbožna vlada za francosko, in posebno tukaj so jako vestni v izpolnovanju teh naredb. Znamenito na Madagaskarju je ravno to, da se tukaj snide kultiviran in nekulтивiran svet; vse je urejeno kakor na Francoskem, akoravno so običaji domačinov ostali isti, in nove uredbe vplivajo na domačine jako neugodno. Vsak plača davek, zato pa smejo domačini, ki delujejo kot uradniki, nositi razna znamenja na rokavih, ovratnikih in čepicah, — in to bi naj bila civilizacija. Kaj pa z umstveno in нравno izobrazbo? Hočem ponoviti, da nosijo trake na rokavih.

Ker ne moremo ničesar ustanoviti za otroke, zato se moramo samo z domačim misijonom zadovoljiti; te vrste misijoni so pa mučni in prav malo koristijo in vendar mi vztrajamo pri tem in ne zapustimo kraja. Ali ne čuje vendar Kristus tudi nad tem majhnim hlevom? Kadar pa pride On, tedaj bomo pripravljene za skupno delovanje. Sedaj pa hodimo od hiše do hiše ter tolažimo in ponavljamo nauk božji, ne da bi se utrudili, ter imamo veliko upanje pri dobrih družinah. To delo je jako mučno, uspehi pa prav malenkostni. Drugi bodo pozneje želi, kjer smo mi ne ravno brezuspešno delali. Ali vendar imamo še to edino tolažbo, da ne bo ves trud zaman. Torej naprej z božjo pomočjo, katere nam ljubi Bog ne bo odrekel.

Za časa našega zadnjega bivanja v Madirovalu se nam ni zdelo pretežavno obiskati koč in prepotovati sosednjih krajev. Oba, P. Rousselière in jaz, sva šla vsak svojo pot. Napolnila sva si žepe s preprostimi in najprimernejšimi zdravili: kininom, obvezami. Kaj sva si vse zvečer pripovedovala! Vsa slika človeške revščine se nama predoči. Ravno prej sem njihovo нравno življenje mogoče podcenjeval. Belokožci v tej deželi nas krivijo, da ne vidimo njihovih pregreškov; mogoče je, ali vendar ljubezen do ljudstva je glavna stvar. Toda njihovo fizično revščino moramo vendar priznati! Ubogi ljudje! S kako potrpežljivostjo vendar prenašajo rane in bolečine! Nekega dne pride P. Rousselière prav židane volje domov; našel je res bolnega, kateri je imel golenico strašno razjedeno. Greva res oba tja ter sva lečila rano; za 14 dni je že zraslo novo meso ter je že lahko nekoliko hodil. Nemogoče je popisati hvaležnost bolnikovo, ako bi bila hotela, bi dobila vsa jajca in kokoši, kolikor jih je bilo v kokošnjaku.

V nekem kraju sva našla siroto, 14 dni staro; mati je na porodu umrla, očeta pa ni bilo nikjer. Babica je pestovala otroka, ki ga je krmila samo z riževo vodo. Kaj naj

začnem? Najprej sva ga krstila, potem pa sva izkušala ga tudi telesne smrti rešiti. Suh je bil otrok tako, da ni mogoče popisati; kakor prevelika obleka je visela koža na kosteh in prsih. Mleko bi moralo imeti — pa nikjer ni

Novoporočenca iz rodu Hovas.

blizu črede, nobene dojnice v družini. Kupiva pri Grku, ki ima tukaj svojo prodajalno, kondenzirano mleko. Iz kavčuka napravim cev in jaz sam sem otroku ponudil steklenico z mlekom. S kako slastjo je ubogi otrok sesal! Akoravno je bilo mleko kondenzirano, je vendar bilo mnogo boljše kot riževa voda. Danes je deček akoravno ne rdeč, vendar

pa debel, kakor njegovi bratci, krščanski otroci na Franco-skem. Krstil sem ga za Petra in družina je dopustila in spre-jela ime.

Sklenila sva, da ostaneva v lepi vasici, ter sva kupila posestvo. Nekaj dni prej, ko sva odpotovala, sva si ogledala posestvo ter se pogovarjala o bodočih naklepih. „Stanovanje bo tukaj stalo, cerkva tam, majhna shramba pa tam...“ „Kaj pa denar?“ me vpraša moj nesrečni tovariš. Kakor mrzlica me je izpreletelo; pa saj ni ničesar tako dobrodej-nega tukaj kot to, da se naposled vendar uresniči. Ničesar nisem mogel odgovoriti in zatorej se obračam na Vas, gospa grofica, in na Vaše delo, da se reši uganka, katero je stavil moj tovariš. Tukaj je treba res ustanoviti vse nanovo, kajti samo golo posestvo je, ničesar drugega na njem. Toda — moramo se požuriti.

Nekega večera se podava s svojim tovarišem na bližnji grič, da se nasrkava svežega zraka po trudapolnem in bla-goslovljenem dnevu. Ravno je solnce zahajalo v ognjeni svetlobi in najlepši večeri v Evropi so nekaka senca proti čarobnemu svitu v Afriki. To je najblaženejša ura celega dneva. Ves ljubi dan sva se trudila v potu svojega obraza pod neznosno vročino. Sedaj pa se pravzaprav človek oživi in pokrepča, preden se poda k počitku. Kako blagodejno vpliva ta trenotek na človeka! Mogoče je ravno zategadelj vsaka panorama tako zanimiva. Na vsak način naju je navdal ta pogled s čarobo. Tam v daljavi je tvorilo z gozdi obrašeno gorovje horizont; pod gorovjem pa se je zibala srebrna reka, v najini bližini pa se je razprostiralo velikansko polje riža, katero je mejilo rodovitno valovje veličastne Bet-siboke. Riž je zorel in vse vrste zelenih barv so odsevale s polja. Ni bilo mogoče, da se ne bi spomnila znane epizode Kristusovega življenja. „Čas žetve se bliža,“ pravi moj tova-riš, „naj se vendar požurijo žanjci.“

Senca mangovih dreves je hitela črez vas, katero je že objemal večerni mrak: „Gospod, da bi že jutri zasijala prava luč tem prebivalcem!“

DL 886

Misijonski dopisi.

Kapucinski misijon v Somali-deželi.

Tu podajamo našim čitateljem poročilo o tem nadepolnem misijonu, čeravno moramo potrtega srca javiti, da je moral pred kratkim vsled nerazumljivega odloka angleškega guvernerja prenehati, oziroma je bil popolnoma uničen. Tozadevno pismo o. Stefana iz Berbera priobčimo v eni sledečih številk.

Berbera, glavno mesto Somali-dežele, leži, kakor znano, na obrežju. Ima prav krasno, naravno пристanišče. Tukaj se snidejo skoro vsi Somali-rodovi ali vsaj njihovi zastopniki pri angleški vladi. Prebivavcev je okoli 30.000 duš; v sredini dežele pa se razvija prav lepo promet s karavanami, in sicer zato, ker ni v sredini dežele ne sadja ne žita.

Vsi rodovi so nomadi. Somalci pridejo v mesto, da tamkaj prodajo svoje črede v klavnico, nakar se povrnejo nazaj na svoje pašnike. Pred odhodom pa si nakupijo zaloge riža in datelnjov, kar pripeljejo arabske in indijske „obrežne ladje“ do afrikanske obali.

Cele dežele še ni bilo mogoče preiskati, ker smo šele prodrli okoli 80 km od obrežja. Na tem površju smo našli precej različno podnebje, kajti ta stran Somali-dežele je pobočje, katero se prične pri obrežju in sega do visokih vrhuncev pogorja Golis, v geografični širini 1200 m. Bolj ko se oddaljuje od Berbere, bujnejše postaja rastlinstvo. Najprej je samo redko, skoro suho grmovje na žgoči peščeni ravnini, nato postaja to grmovje vedno gostejše in bolj zeleno, slednjič pa se vidijo na vrhovih Golisa velike cedre.

Mnogokrat smo obračali svojo pozornost na te vrhove. Tu ležijo krasne pokrajine. Da bi bil prihod do tega pogorja lažji! Brez dvoma bi imeli tamkaj nekaj čred, vsaj v gotovih letnih časih. Zazdaj smo se zadovoljili z bivanjem ob vznožju hriba, kjer pričakujemo še drugih misijonarjev.

Zanimivo bi bilo, tem mladim Somali-katoličanom slediti na njihovem potovanju, kar je edini pripomoček, živeti v tej deželi do časa, ko bomo spoznali, da je že zadosti zemeljskih pridelkov za živež v tej pokrajini.

Ali kakšno je to nemirno, samo skrbi za črede posvečeno življenje? To je preprosto, zunanje življenje, katero pa, kakor mislim, nikakor ne škoduje notranjemu — nasprotno. Nekateri Somalci niso celo svoje življenje uživali

drugega kot mleko svojih čred, nobenega drugega oblačila nosili kot kozje kože. Te može gotovo niso mučile skrbi, katere navdajajo moderno družbo, kadar se gre zato, dobiti primerno mesto. Starejši pa imajo zelo rahlo spanje. Vsak najmanjši šum jih zbudi. Prigodi se mnogokrat, da so brez strehe izpostavljeni napadom zverine, a tudi močnejših sosedov. Kakor vsepovsod se nahajajo tudi tukaj izrodki. Pred nekaj dnevi sem spoznal predrznost leoparda. Sredi noči je planil v stajo ovac, dva metra daleč od mene in pastirjev. Osupli smo stali pri miru, dva psa sta lajala; v trenutku je odnesel enega psa izpred naših oči. Morate si pač misliti, da prežene takšen obisk spanje za celo noč; vsekakor pa je zanimivo. Po nekaterih mesecih spoznajo misijonarji, da je to pastirsko življenje velikega pomena za oznanjevanje evangelija, in sicer raditega, ker se lahko pride v dotiko z različnimi rodovi. Sosedje pašnikov so vedno različni, ki zelo radi prihajajo se pogovarjat z našimi katoličani o veri. Ti poučujejo potem druge o istinitosti katoliške vere. To je dragoceni pripomoček za razširjanje svetega evangelija. Upajmo, da bode odprla ta luč oči tega ubogega ljudstva, ki bode gotovo z veseljem zajemalo iz studenca večne resnice.

Vse naše dobrotnike in vso krščansko ljubezen pa prosimo, naj prosijo Boga za njegovo pomoč. Računamo na vašo miloščino, da bomo mogli oznanjevati in razširjati besedo božjo.

F. Filip, misijonar.

Pavel Ekangela,

katehist v Ubanghi.

Sledeče zanimivosti nam poroča oče izmed očetov sv. D. o zamorskem katehistu, katerega je posinovil naš velikodušni dobrotnik:

„Pavel Ekangela,“ tako piše O. de Goncy, K. sv. D., „je še vedno katehist pri Balois, kjer se je stalno nastanil. Preteklo leto sta na njegovo veliko veselje prejeli sv. krst njegova teta in sestra. Njegova stara teta Kanaka je potomka nekdanj imenitne družine, ki je prebivala pri Stanlejevih slapovih v zgornjem Kongu. Ko so jo pregnali Ngombi, so se različni glavarji Wangazov, h katerim je pripadal tudi Pavlov oče, naselili nasproti Lirangi, in sicer na majhnem predgorju, katerega so imenovali Ngombe; tukaj je bil Pavel

Ekangela rojen. L. 1893. je ustanovila neodvisna Kongo-država v Grebu tabor in vojno šolo, ne daleč od Ngombe. Nato se je naselila Kanaka s svojo družino in otroki v Lirangi, spodaj od misijona. Pavel Ekangela se tega le malo spominja. Ve le, da se je nekoč pridružil iz radovednosti učencem, ki so se učili katekizma. Na koncu pouka mu podari pater žlico soli. Razveseljen hiti očetu kazat, a ta ga ozmerja in mu strogo prepove, še kdaj iti v misijon. Priznal mi je, da mu je ta prepoved povzročila mnogo žalosti.

Stari glavar Ekangela je umrl; umorili so ga v Likwoli. Mladi Ekangela, ne meneč se za dedščino je prepustil vso skrb teti Kanaki, sam pa je vstopil v službo neke holandske trgovine v Bongi. Tukaj se je naučil nekaj francoščine, nakar se je po preteku svoje službe vrnil nazaj k teti v Lirango. Tukaj je sedaj redno obiskoval krščanski nauk, in sicer s prav izvrstnim uspehom. Ko je bil krščen, je prosil očete, da je smel predstaviti svojo kočo na misijonsko zemljo, da bi imel tako bližje v cerkev. Bog ga je pa izvolil za nekaj višjega.

Leta 1901. smo ustanovili postajo pri Balois, štiri dni hoda od Lirange. Potrebovali smo vplivnega katehista, ki bi začel z delom. Najprvo nismo mislili na Pavla Ekangela, ali mladi novokrščenec nas je vedno vpraševal, nam bi ne mogel pomagati pri zidanju hiš. Zaradi njegove vnetosti smo ga postavili za katehista. Izbrali smo dobro. Kot prost mož, njegova usmiljenost do bolnih in umirajočih mu je naklonila srca vseh. Več kot 40 otrok je že pripravil za sveti krst; mnogo njih je že tudi omoženih, ki so središče krščanske vasi. V nedeljo, ako ni patra, moli Pavel glasno rožni venec in poučuje katekizem.

Pred dvema letoma bi bili morali po božji previdnosti skrbeti za število otrok. Izporočil sem torej Pavlu, da naj odpošlje nekaj otrok nazaj v vasi. Toda ni se mogel odločiti za ločitev od ljubljenih otrok, ki jih je s tolikim trudom vzgojil. Reče mi: „Oče, pusti mi otroke! Sam jih bom redil in oblačil. Daj mi le šivalni stroj!“ — Msgr. Augouard je ugodil njegovi prošnji in sedaj redi Pavel s svojim skromnim zaslužkom 26 otrok, ki stanujejo z njim na postaji sv. Jožefa v Balois. Posebno je ponosen, da se po njegovem prizadevanju tudi možijo, in da se tako množi krščanska vas. Ker pa je le težavno, vse pridobiti samo s šivalnim strojem, zato se mnogokrat zateče k patru zakladniku, ki pa ne zamuja rad miloščine iz dobrih vzrokov!..

Pavel piše in čita v svojem jeziku, govori tudi malo francosko, ali navadne šolske izobrazbe ni prekoračil; vendar

pa upam, da se bode mogel prihodnje leto svojim dobrotnikom, za katere moli vsak dan, osebno zahvaliti. Pozval sem ga za nekaj mesecev k sebi, da mi pomaga zgotoviti katekizem v Bobangi-jeziku, katerega govori izvrstno. Medtem ga še poučujem v nekaterih jezikih. S pomočjo besednjaka bode mogel brezdvoma svojim dobrotnikom kmalu izraziti svojo hvaležnost."

Čudne sanje.

Pripoveduje **Felicijana**, misijonska sestra Dragocene Krvi.

Otrok divjaka je prav nevarno zbolel. Hotel je, da bi otrok ozdravel, naj velja, kar hoče. Zatorej se pogan zateče k čarovnikom, katerih je tukaj prav mnogo. Kakor hitro se stanje bolnikovo poslabša, tedaj so dolžni vprašati take zdravnike za svet. Pa preden poizkusijo svoje umetnosti na bolniku, se daruje duhovom. Da zadobijo pomoč duhov, zapovejo čarovniki kakor se jim zljubi, najprej živali zaklati. In tako se prav mnogokrat zgodi, da ljudje izgubijo vso svojo živino; ako ničesar več nimajo, tedaj dajejo sorodniki tako dolgo, dokler čarovniki ne rečejo: zadostuje. Tako je tudi oče bolnega otroka bil zateleban v neumno službo, ter je daroval najlepšo goved in mnogo koz duhovnom. Kljub temu pa je bilo otroku vedno slabše. Končno se izjavijo čarovniki, da je volja duhov, da otrok umrje. Na vsem telesu je vztrepetal oče, ko sliši razsodbo. Bila je polnoč. Lažizdravniki so sedeli krog postelje ter so pričakovali konec. Mogoče bi se še dalo zadnje sredstvo uporabiti! — so rekli okrog stoječi. Slišali so, da smrtnobolni ozdrave, ako se krstijo. Kakor da bi trenil se napoti pogan k našemu katehistu ter ga prosi prav miło: „Pojdi takoj in krsti mojega umirajočega otroka!“ Čudno! Komaj je bil otrok krščen, že se je bolezen obrnila na bolje. Črez nekaj dni je bil otrok popolnoma zdrav.

Medtem pa zbolí tudi oče ozdravljenega otroka. Zopet so se zbrali oni zdravniki krog njegove postelje ter so darovali živali. To pot naj bi z vso gotovostjo pokazali svojo umetnost, da res morejo pomagati, in zato se je moralo vse bolj svečano goditi. Zatorej so pluća, jetra in ledvice zaklanega živinčeta razsekali v manjše dele ter med popevanjem zaužili. Samoobsebi se razume, da tudi tokrat niso imeli nobenega uspeha. Zatorej je prosil bolnik, da naj

pošljejo po katehista. Ko ga je katehist dovolj poučil in naposled krstil, je prav mirno zaspal v Gospodu. Otroci in sorodniki so pripravljali razne stvari za poganski pogreb po starih šegah. Vsa svečanost naj bi se godila bolj skrivno, ker je bil umrl krščen; toda vsak si je hotel pridobiti po starih poganskih običajih večno varstvo in naklonjenost umrlega in zategadelj niso mogli razumeti, kako bi naj šel umrli brez vsake dote v daljno večnost.

Ako odrasli umrje, tedaj se kuha mnogo piva. Od tega piva dobi mrtvec polovico z novo kupico, ki jo napravi iz buče, v grob; tudi palico toda strto, dobi umrli na pot v večnost. Ko tako sedečega mrtveca preskrbijo s hrano za dolgo pot k duhovom, ga spustijo v kotlu podobno jamo ter pokleknejo. Tedaj se popije še ostalo pivo, da se duh potolaži. Vsakdo leze večkrat kleče okoli groba ter polglasno mrmrajo prošnje in želje, katere bi naj umrli duhovom prednikom izporočil.

Tako naj bi se torej vršil pogreb prihodnji dan. V noči, pa se je pripetilo nekaj posebnega. Krščansko umrli oče se je prikazal najstarejšemu sinu ter mu resno rekel, da ne sme pripustiti poganskega pogreba, ker je krščen in v nebesih. Sedaj je nadaljeval svoj govor, rekoč: „Poslušaj, moj sin, danes ponoči sem sedel pri vhodu v strašno brezno. Odtod sta peljala dva pota. Na eni poti, ki je bila temna, ko noč, je bilo veliko ljudi; na drugi pa, ki je bila svetla je pa korakalo prav malo ljudi. Kar naenkrat sem zagledal luč od zgoraj. Luč je bila tako velika kakor Kibo* ter se svetila kakor solnce. Ko se je luč približala, sem opazil, da je božji poslanec, ter sedi nasproti meni pri vhodu in pravi: „Ta pot pelje v nebesa ter je za vse one, ki so krščeni.“ Sedaj pa pokaže na temno pot, rekoč: „Glej, ta pot vodi v pekel ter je za pogane.“ Po teh čudnih sanjah se zbudi mladi pogan. Prav čudno mu je bilo pri srcu odsedaj naprej. S strahom je pripovedoval svoje sanje, ter so odlagali pogreb. Toda izkušnjava popivanja pri pogrebu je sorodnike premotila, ter je bila večja, kot vera, ki jo je vnel sanjavec s svojim pripovedovanjem. Sklenili so, da se naslednji dan pokoplje po stari poganski šegi. — Ponoči so zopet prestrašile mladega moža iste sanje. Toda, kako razočaranje v jutru. Vse pivo se je po naključju razlilo na istem mestu, kjer je bilo najbolj varno shranjeno. Sedaj so vsi tožili in vpili k duhovom, da je umrli brez vsake hrane in darila proti njihovi volji odšel v večnost.

* Z večnim snegom pokriti vrh Kilimandžaro v Vzhodni nemški Afriki.

Nekateri pa so pravili, da je umrl sam to storil za kazen. — To se je dogodilo v Uru, kjer naj bi se ustanovil misijon. Te sanje so povzročile, da se je vsa družina izpreobrnila.

Zgodaj umrla.

Piše o. Daubenberger, D. sv. D.

Neštevilne rožice, ki so med poletjem lepo cvetele, so sedaj ovenele. Ptice, ki so veselo prepevale, so sedaj utihnile.

Solnce ne pošilja več svojih gorkih žarkov; vse je megleno; narava počiva.

V borni kočici leži ubogo bitje, 15 letna deklica. Bojuje se z zadnjimi močmi proti smrti, ki jo hoče ugonobiti vsak hip. Hoče se še vzdigniti s svojega ležišča in poduhati jesensko cvetko, ali ona je že ovenela. Tudi njene prijateljice so že dospele k njeni postelji; vse bi jo rade obvarovale pred kruto smrtjo, in sicer ena z darovi, druga z zagovorom; zadnji pa — z molitvijo. Ali narava se protivi neusmiljeni, vse uničujoči smrti.

Življenje je skoraj končano, umreti mora — ubogo bitje!

Smrt in življenje, biti in ne biti, kaj je to in kaj pomeni to v ubogi, črni bajti? Kdo reši to uganko? Živela je le kratko časa in že mora umreti.

Zakaj je bila, zakaj že gre? Kdo bi vedel?

Povedal sem ji, da jaz sem dobri pastir, ki sem prišel zadnji, da bi jo privedel k najljubšemu Očetu, Bogu in Gospodu vseh stvari.

Rekel sem ji, veruj v Njega, v tega dobrega Očeta, ki je vse ustvaril.

Povedal sem ji, da pride smrt od očeta greha, od hudobnega duha. Po enem človeku je prišel greh na svet in po grehu smrt.

Povedal sem ji, da smrt, ki vse uniči, bode vzela tudi njo.

Povedal sem ji, da sem prišel kot dober oče, da ji pomagam izvojevati boj med Bogom in očetom teme.

Spomnil sem jo še glavnih resnic, ki jih je že prej slišala pri pouku.

Moral sem končati, ker za menoj je že stala bela žena s svojo koso. Vzel sem vodo in jo krstil v imenu Očeta, Sina in sv. Duha.

Kmalu nato sem jo položil v hladni grob, kjer bode počivala do vstajenja.

 Kratka misijonska poročila.

Bazuto-dežela. O. Hoffmeier, O. M. I., nam piše z dne 27. listopada sledeče iz misijona Srca Marijinega: „Predvsem mi manjka denarja, da bi mi bilo mogoče namesto sedanje, razdirajoče se koče postaviti cerkev. Na stotine poganov se ne izpreobrne, na stotine krščenih in nekrščenih otrok zraste v nevednosti, ker nimam ne cerkve, ne šole. 2000 K bi zadostovalo za ustanovitev misijona v tej veliki pokrajini. Drugače pa naši misijoni vsi lepo napredujejo; ako bi imeli pa še več sredstev in moči, bi imeli letno mesto tisoč izpreobrnjenec trikrat, da desetkrat toliko.“

Angoni-dežela. O. Hiller, D. J., nam piše iz svojega novega misijona z dne 14. prosinca p. l.: „Božične praznike smo obhajali v novi kapelici, t. j. na skednju, pokritem s slamo, ki pač prav dobro odgovarja betlehemskega hlevcu. Jaslice nimamo nobenih, zato pa 130 otrok in mnogo odraslih, ki so vsi prav pobožno molili božjega Zveličarja; izvečine so pogani-katehumeni. Posebno veselje mi napravljajo majhni, od 3—5 let; nikdar ne manjkajo pri molitvi, niti pri pouku. Med mašo loči zagrinjalo katehumene in pogane od kristjanov, in sicer od darovanja do obhajila. Po maši je pridiga, na kar pričakuje sto očesc, bode li kaj za božičnico. Vzel sem zapisnik, da bi videl, kateri so prav pridno obiskovali šolo. Imel sem nekaj suknjic, pisanega blaga, nekaj kosov mila, mesa, riža, kar sem razdelil med najprijednejše. — Zdaj sem učitelj; ker se moram učiti tudi tukajšnjega jezika, gre to najložje pri otrocih. V šoli imam osem razredov. Zastopani so vsi do 30 leta, žene z otroki na hrbtu, odrasli moške in otroci, vseh skupaj 150. Za šolo rabim slamnato uto brez vrat in oken, brez klopi in mize. Svoje čitalne tablice

obesijo na stene na kline. Za palčico za kazanje pri čitanju pa je dobra slamnata bilka iz stene. Sedaj se prične kričanje, a nobeden ne moti drugega, ker nervoznosti še ne poznajo. Zelo srečnega se počutim med temi ukaželjnimi, ki vsi prostovoljno pridejo pripravljajoči mi s tem mnogo tolažbe. Žalibog nimamo za šolo nobenih knjig; zelo potreben bi bil majhen katekizem; ko bi se pač našel dobitnik, ki bi dal takšnega tiskati! — Zdrav sem še hvala Bogu. Zjutraj in zvečer je toplete 14—16°, opoldne 24°. Tu je pač prijetneje kakor v vročem Zambezi! Obiskal sem tudi bele očete in videl jezero Nyassa. Imajo prav lep napredek.“

Rodezija. Preč. Franc Mayr poroča z dne 26. listop. 1909: „Pred tremi tedni so prevzeli misijon sv. Avguština v Pietermaritzburgu misijonarji v Mariannhillu. Edin duhovnik sem med Manjika-ljudstvom, v deželi, ki meri 22.600 ha, katero je pripustil Cecil Rhodes misijonarjem iz Mariannhilla. Dopoldne je šola, popoldne pa se učim ter čitanko in katekizem v tukajšnjem jeziku pišem. Trije bratje iz Mariannhilla mi pomagajo pri stavljenju hiš in na polju. Tu je zelo veliko in rodovitno polje za misijonsko delo. Ako bi imeli sredstva, bi takoj lahko ustanovili kakih dvanajst postaj.“

Sestra Terezija, iz Menzinga, piše 4. grudnia 1909: „Lahno oblačnega neba nimamo že več mesecev ne. Rastline hočejo vse oveneti. Voda na vrtu se je že pred več tedni posušila; za piti in kuhati nosimo vodo iz bližnjega potočka, ki bode pa tudi skoro usahnil. Preteklo nedeljo je bila sicer majhna nevihta, ali to smo drago plačali. Strela je udarila v s slamo krito kočjo misijonarjevo in v malo miuutah je bila kočja, ali bolje rečeno, vse njegovo premoženje pepel.“

Kronika Družbe sv. Petra Klaverja.

Rim. 7. rožnika. Glavna voditeljica je odpotovala v Trst. — Isti popoldan nas je obiskal škof Delale, apostolski vikar v Natalu, ter mu je bilo težko, ker se je zamudil par ur, da ni mogel govoriti z glavno voditeljico.

Filiala v Trstu. Od 8. do 17. rožnika se je mudila glavna voditeljica v naši filiali.

Dne 14. rožnika je blagoslovil Dr. Mioni namesto preč. gospoda generalnega vikarja Msg. Petronio, ker je bil slednji vsled uredniških opravil zadržan ter ni mogel sam prevzeti blagoslovljenja, naše nove prostore v via dell' Anunziata 1. Razen glavne voditeljice so bile navzoče asistentinja, eksternistinje in pospeševalke „Prve Ure“, gospodična Juvan in Sbrovazzi, gospa Morin in Birti. — Potem so se dalj časa pogovarjali o bazarju, ki se priredi prihodnjo zimo pod pokroviteljstvom Njene svetlosti gospe kneginje Hohenlohe.

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje družbe sv. Petra Klaverja meseca kimavca.

Dne 9. kimavca, na praznik sv. Petra Klaverja, variha naše družbe.

Dne 21. kimavca, na praznik sv. apostola Matevža.

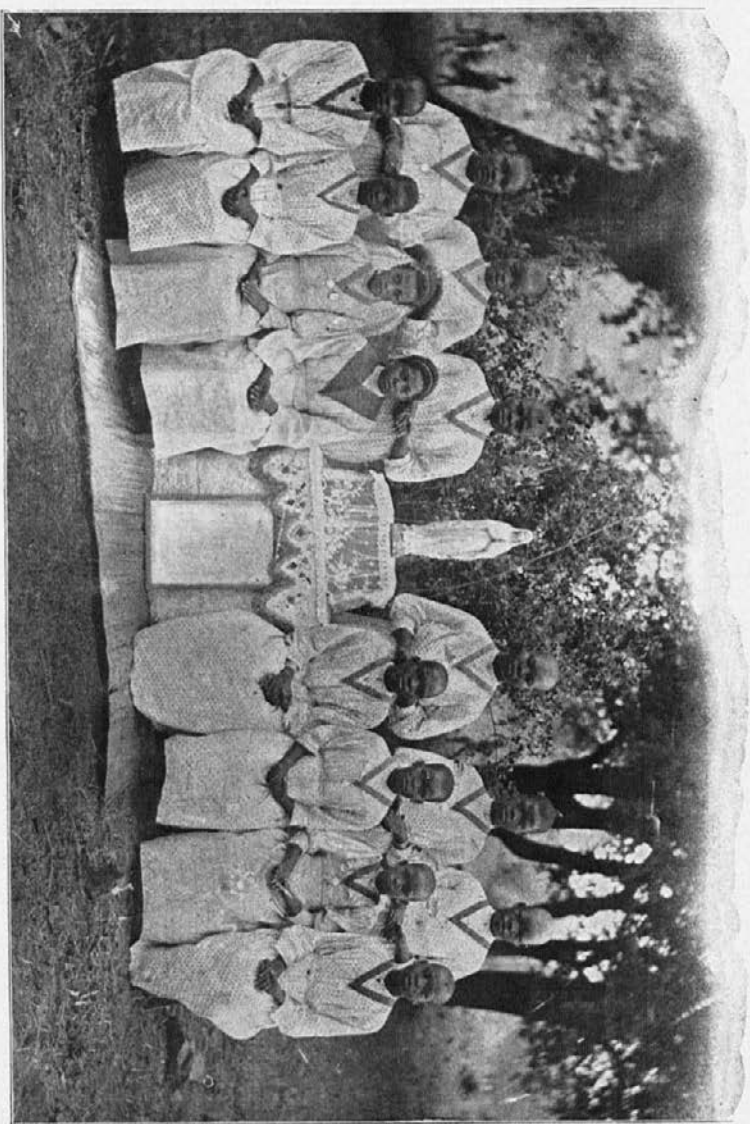
Dne 24. kimavca, na praznik Marije milostne za odrešenje jetnikov.

Pogoji: Vreden prejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. očeta za razširjanje sv. vere.

Nepopolen odpustek:

300 dni vsakokrat, kadar se ud udeleži s skesanim srcem tri-dnevnic pred praznikom sv. Petra Klaverja (9. kimavca).

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.

Marijine družabnice iz misijona Jezusove družbe v Boromi (Zambesi. Afrika.)